

JOSEF ČAPEK

**PO
VÍ
DEJ
ME
SI,
DĚTI!**

TRIÁDA

Povídejme si, děti!

JOSEF ČAPEK

PO
VÍ
DEJ
ME
SI,
DĚTI!

TRIÁDA

© Josef Čapek – dědicové, 2014
ISBN 978-80-7474-101-2
ISBN (PDF) 978-80-7474-316-0
ISBN (ePub) 978-80-7474-317-7
ISBN (mobi) 978-80-7474-318-4

Že prý mám zas povídat něco pro děti.

Ono se řekne povídat, ale co? Měla by to být nějaká pohádka? – Cožpak o to, nějaká pohádka, to by bylo pěkné! – Ale jaká pohádka by to měla být? O králi, o královně, o nějaké princezně? – Třebas, ale takové pohádky už známe. – Tak o Palečkovi, o obrovi, o víle? – To už také známe! – A což o čarodějnici, o drakovi? – Známe! – Tak tedy o čertovi nebo o hloupém Honzovi! – Ty ne, ty už také známe!

Tak tedy víte co, děti? Nebudeme si povídat žádnou pohádku, když už je všechny znáte, ale budeme si povídat, jako si povídají velcí lidé.

Tak ano! To my moc rádi slyšíme, jak si velcí lidé povídají; to se nám někdy tuze líbí.

Ale jak si povídají velcí lidé?

No, povídají si třeba něco o tom, co se právě děje, co zrovna dělají, co je opravdické.

Hm – a dělají děti a mají děti také něco opravdického?

A jejej, lidičky, jakpak by ne! Něco děláme jako děti a něco jako velcí lidé; takový my děti máme život. Dýcháme, spíme, jíme přece zrovna tak jako velcí lidé, stejně s nimi, vedle nich a jako oni a nemyslete si, vždyť my máme také své starosti: hra a škola, to je naše práce. A to všechno je docela opravdické, tak jako velcí lidé mají své opravdické věci. A o tom všem si budeme povídat, jako zas velcí lidé si mezi sebou povídají o svých věcech! – Tak, a teď, pane povídači, povídejte! Začněte už! Ale ať je to všechno pravda a ať je to zábavné! A nebudete-li to někde povídat dobře, však my vás okřiknem.

No tak, děti, já už povídám:

Vstávat!

Snídaně je už uvařená, děti, vstávejte!

Mmmmm – nám se ještě nechce.

Cože! Sluníčko už vstalo, vlásky si pročesalo, den se také probudil a celý se umyl a vy nechcete z postele ven?

A jakpak se ten den umyl?

No, jak se umyl: v rose se umyl a je celý čistý. A když někdy ráno prší, to den třeba zaspal a ještě se myje. Anebo někdy je den tuze špinavý, to pak prší po celý den, tak dlouho, až se celý umyje.

A co když prší v noci?

Když prší v noci? To se moc žbráchal a rozlil při tom po celém nebi vodu.

Aha. Ale nám se ještě nechce vstávat, však dnes nemáme školu.

I vy lenoši! Tak se aspoň protáhněte! Víte, jak se protahuje kočka, když se probudí?

Jak?

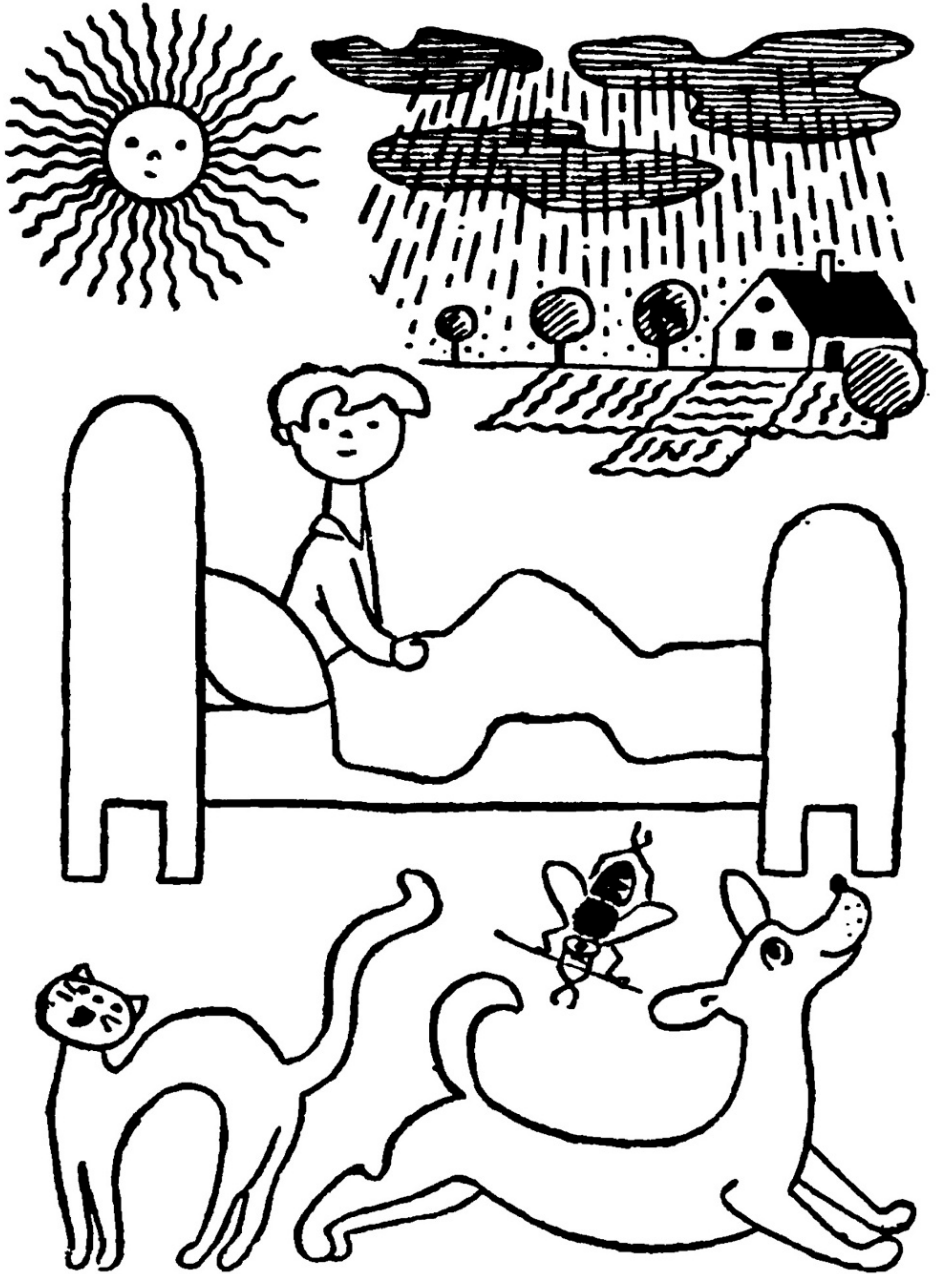
Prohne záda pěkně do obloučku nahoru.

A pes?

Ten se zas prohne dolů a při tom si protahuje všechny tlapy, aby mu trošičku vyrostly. Zkuste to po něm; uvidíte, jak se vám nožičky a ručičky hezky vytáhnou.

Hehe! A jakpak zívá moucha?

Moucha? Moucha, ta asi zívá pošeptmo. Ale máte vidět, jak se moucha pěkně myje. Jak ona si, panečku, čistí a drbe nožičky, jak si je o sebe tře a jak si drhne a češe hlavu; jenom kdyby vy děti jste to tak pořádně uměly a oč je moucha menší než vy! Tak a teď hupky z postele ven a umejte se!

Mytí

Huhú, když je ta voda tak studená!

To je zrovna dobře, to se tělo nejlépe otužuje; čerstvá voda je tuze zdravá. A co má říkat takhle třeba ryba? Ta je pořád ve studené vodě, ale čile tam sebou mrská a ani trochu se jí pak ta voda nezdá studená. A jak je taková ryba zdravá! Má ryba někdy kašel anebo rýmu? Nemá! Však také taková ryba nemá žádné šaty ani kapsy na nich, tak kde by nosila kapesník!

Ale když ta voda moc studí na krku!

To studí jen toho, kdo se myje nepořádně a nechává si krk špinavý. To mně vypravovala moje babička, že tam někde v Machově, co ona tam odtamtud byla, byl jeden kluk a ten se tak bál studené vody, že se nechtěl nikdy mýt. A tak byl ten kluk čím dál tím špinavější, až byl tak špinavý, že, říkala má babička, moh do něj marjánku sázet.

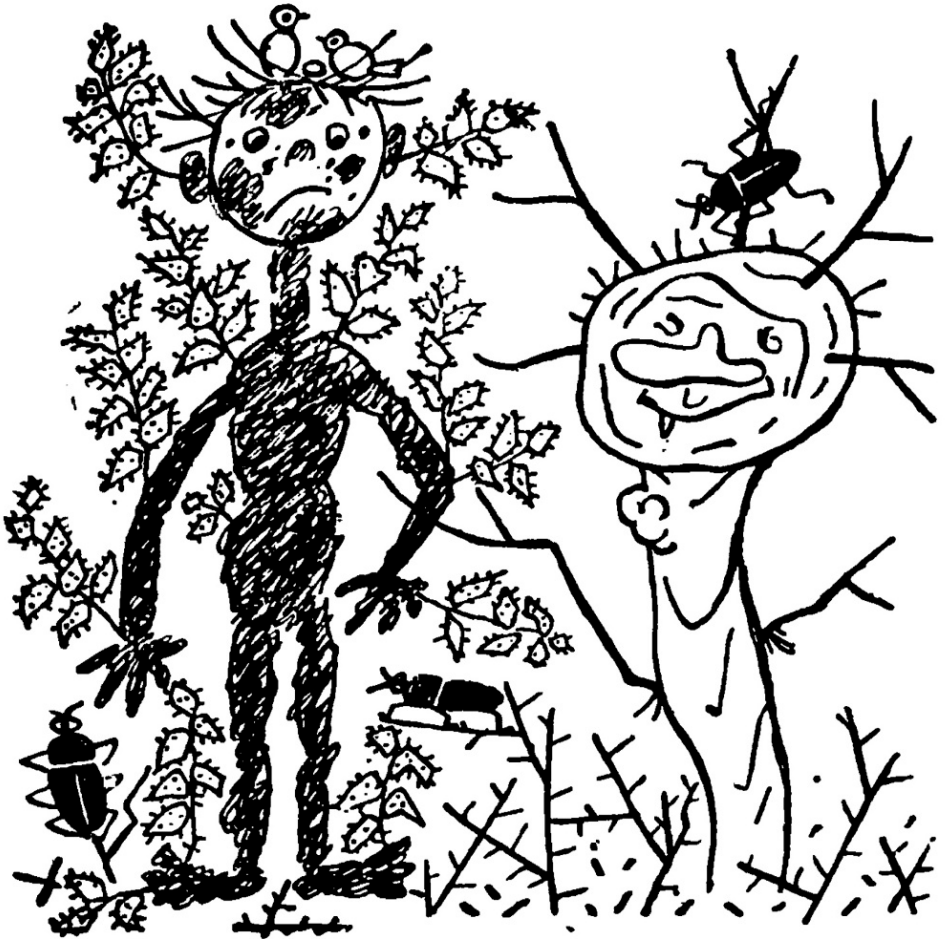
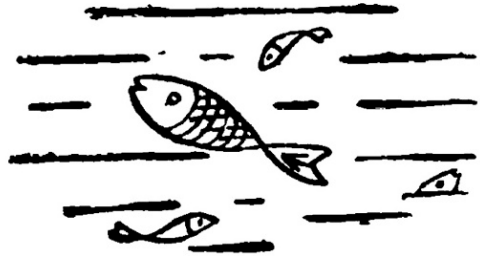
A sázeli do toho špinavého kluka marjánku?

I kdepak. On by tu marjánku potom nikdo nechtěl, ona by byla od toho kluka moc špinavá. Kopřivy na něm vyrostly a ve vlasech si mu vrabci udělali hnízdo.

A jak to s tím špinavým klukem potom dopadlo?

Nijak. Nikdo s ním nic nechtěl mít, jenom za ním běhaly husy a odštipovaly ty kopřivy, které na něm rostly. Pak si ho vzala stará shnilá vrba za muže, bydleli u takové špinavé louže a nikdo se tam za nimi ani nešel podívat, protože tam bylo mnoho trní a roští. A ta moje babička je viděla jen tak zdaleka; povídala, že tam po nich lezli velcí černí brouci.

Snídaně

Á, panečku, kafičko, to je dobrá věc! A kakao, to je také dobrá věc, když to někdo má. A rohlík nebo houska, a copak teprve vánočka, to je také dobrá věc, a chleba s máslem taky, a jakpak teprve, když je k tomu ještě zavařenina, to je ještě lepší věc. Sem s tou snídaní, sem s ní, to si dáme! Kdo se pořádně nenasnídá, kdo se v tom štárá a nípe, nedojí a nedopije, nechá stát v hrníčku, ten ničemu nerozumí, ten je hloupý. Ten neporoste, ten nebude mít pěkné červené tvářičky, ten bude hubený, bude mít ruce a nohy tenké jako hůlčičky, takový, když si bude někdy chtít poskočit, tak se třebas ta tenká lýtka někdy pod ním zlomí. Ale kdo se pořádně nasnídá, ten je silný, že by mohl zabít i sedmihlavého draka, kdyby nějakého potkal.

A co tedy snídál silný Stojša, že přemohl lítou saň?

O jejej, co ten všechno snídál! Ten vypil šest velkých hrnků kafička, snědl k tomu šest krajců chleba s máslem a ještě se navrch napil mléka a snědl několik housek a rohlíků a pak byl tak silný, že toho draka lehce přemohl. Možná, že se ten drak tenkrát pořádně nenasnídál, třebas zapomněl nebo mu nechutnalo, to on jistě neměl tak dobré kafičko, jako máme my, a proto byl slabý a neubráníl se dobře tomu Stojšovi.

A co snídá drak?

Drak, ten asi snídá oheň a kamení, on jistě nemá žádnou takovou maminku, která by mu uvařila kávu.

A odkud je kafičko?

Kafičko, to rostou taková zrníčka na keřích někde až za mořem v dalekých zemích, kde pořád svítí sluníčko. Tak tam moc svítí sluníčko, že jsou tam lidé z toho slunce tak opálení, že mají od toho černou kůži. A to jsou černoši.

A kakao?